

**YARGITAY
21. HUKUK DAİRESİ**

**Esas No. 2012/13182
Karar No. 2012/14603
Tarihi: 13.09.2012**

**İlgili Kanun / Madde
5510.S.SGK/21
6098 s. TBK/55**

-
- **DESTEKTEN YOKSUN KALMA
TAZMİNATI**
- **İLK PSD DÜŞÜLEBİLECEĞİ**
- **BORÇLAR YASAŞININ 55. MADDESİNİN
GERÇEKLEŞTİĞİ TARİHE
BAKILMAKSIZIN TÜM FİİL VE
İŞLEMLERE UYGULANACAGI**
-

ÖZETİ:

Davanın bu yönüyle yasal dayanağını, 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununu oluşturmaktadır. Kanunun 55. maddesinde, " Destekten yoksun kalma zararları ile bedensel zararlar, bu Kanun hükümlerine; ve sorumluluk hukuku :İlkelerine göre hesaplanır. Kısmen veya tamamen rücu edilemeyen sosyal güvenlik ödemeleri ile ifa amacını taşımayan ödemeler, bu tür zararların belirlenmesinde gözetilemez; zarar veya tazminattan indirilemez.' 'hükmüne yer verilmiştir

6101 sayılı Türk Borçlar Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkındaki Kanun 01..07.2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Kanunun 2 maddesinde fert 'Türk Borçlar Kanununun kamu düzenine ve genel ahlaka ilişkin kuralları. gerçekleştirildikleri tarihe bakılmaksızın bütün fiil ve işlemlere uygulanır" Dairemizin giderek Yargıtay'ın yerleşmiş görüşleri, Kurumca bağlanan gelirlerin peşin sermaye değerinin ve geçici işgöremezlik ödeneklerinin hesaplanan zarardan indirilmesi, Kurumun rücü hakkının korunması ve mükerrer ödemeyi önleme ilkesine dayandığından kamu düzenine ilişkin olarak kabul edilmiştir. Kaldı ki, 6098 sayılı Kanunun 55. maddesi de emredici bir hükme yer verdiğiinden gerçekleştiği tarihe bakılmaksızın tüm fiil ve işlemlere uygulanmalıdır

Yukarıda açıklanan ilkeler

doğrultusunda, Kurumca bağlanan gelirlerin ilk peşin değerinin (ve geçici iş göremezlik ödeneği miktarının) rücu edilebilecek kısmının hesaplanarak, bilirkişi raporunda belirlenen zarar tutarından indirilmesi gerekirken, yazılı şekilde fazla indirim yapılarak hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir

Davacı, iş kazası, sonucu ölümünden doğan maddi ve manevi tazminatın ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme, bozmaya uyarak ilamında belirtildiği şekilde, isteğin kısmen kabulüne Karar vermiştir.

Hükümün, taraf vekilleri tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi Havva Aydınli tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi

1- Dosyadaki yazılara, toplanan delillere, hükmün dayandığı gerektirici sebeplere göre davalı işverenin tüm, davacının ise aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan sair temyiz itirazlarının reddi gerekmiştir,

2-Dava. (iş kazası) sonucu (ölüm) nedeniyle (maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir.

Mahkemece, Dairemizin önceki uygulamalarına göre maddi zararın belirlenmesi sırasında, Kurumca bağlanan gelirlerin en son peşin değer: düşülerek sonuca gidildiği görülmektedir

Davanın bu yönüyle yasal dayanağını, 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununu oluşturmaktadır. Kanunun 55. maddesinde, "Destekten yoksun kalma zararları ile bedensel zararlar, bu Kanun hükümlerine; ve sorumluluk hukuku ilkelerine göre hesaplanır. Kısmen veya tamamen rücu edilemeyen sosyal güvenlik ödemeleri ile ifa amacını taşımayan ödemeler, bu tür zararların belirlenmesinde gözetilemez; zarar veya tazminattan indirilemez." hükmüne yer verilmiştir.

Adalet Komisyonu'nun 55. madde gerekçesine göre; "sosyal güvenlik ödemelerinde. Denkleştirme (indirim) işlevi görebilmesi, onun sorumluluğu doğuran olaya sebebiyet verenlere rücu edilebilmesine bağlıdır. Bu kural gereği, rücu edilemeyen sosyal güvenlik ödemeleri, teknik arıza, tam kaçınılmazlık hallerindeki ödemeler, bu tazminatlardan indirilemez Bağlanan gelirlerin, işçinin kusuru ve kaçınılmazlık gibi nedenlerle rücu edilemeyen kısmı da indirilemez. Bir kısmı rücu edilemeyen miktar dahi denkleştirilemeyeceği gibi, zarar görenin kusuruna (müterafik kusura) yansıyan sosyal güvenlik ödemeleri, tahsis tarihinden sonra meydana gelen sosyal güvenlik ödemelerindeki artışlar kısmi kaçınılmazlık ve teknik arıza halindeki ödemeler ve benzerleri rücu edilemediğinden bu miktarlar dahi denkleştirilemez"

Öteyandan, 6101 sayılı Türk Borçlar Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkındaki Kanun 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Kanunun 2 maddesinde fert "Türk Borçlar Kanununun kamu düzenine ve genel ahlaka ilişkin kuralları gerçekleştirildikleri tarihe bakılmaksızın bütün fiil ve işlemlere uygulanır" Dairemizin giderek Yargıtay'ın yerleşmiş görüşleri, Kurumca bağlanan gelirlerin peşin sermaye değerinin ve geçici iş göremezlik ödeneklerinin hesaplanan zarardan indirilmesi, Kurumun rücu hakkının korunması ve mükerrer ödemeyi önleme

ilkesine dayandığından kamu düzenine ilişkin olarak kabul edilmiştir. Kaldı ki, 6098 sayılı Kanunun 55. maddesi de emredici bir hükme yer verdiğiinden gerçekleştiği tarihe bakılmaksızın tüm fiil ve işlemlere uygulanmalıdır.

Davaya konu işkzası (meslek hastalığı), 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önce meydana geldiğinden, Kurumca rücu edilebilen peşin değer 506 sayılı Kanunun 26. maddesine göre belirlenmelidir. İşverenin 506 sayılı Kanunun 10, maddesine dayanan sorumluluk hali. kendisinin zamanında bildirimde bulunmamasından kaynaklandığından, hiç kimse kendi kusurundan yararlanamayacağından, bu halde dahi 26. maddeye göre rücu edilebilen miktar kadar indirim yapılması gerekecektir,

Anayasa Mahkemesinin 21.03 2007 gün ve 26649 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 20.11 2006 gün ve E: 2003/10, K: 2006/106 sayılı Kararı ile 26 maddedeki "**sigortalı** veya hak sahibi kimselerin işverenden isteyebilecekleri miktarla sınırlı olmak üzere..." bölümünün Anayasaya aykırılık nedeniyle iptaline karar verilmiştir. 26. maddedeki anılan cümlelerin iptali ile Kurumun rücu hakkının yasadan doğan kendine özgü ve sigortalı ya da hak sahiplerinin hakkından bağımsız basit rücu hakkına dönüşmüş olması karşısında, rücu davasında, ilk peşin değerli gelirin tazmin sorumlularının kusuruna isabet eden miktarla sınırlı şekilde hüküm kurulması gerekir.

Anayasa Mahkemesinin iptal kararının gerekçesinde, açıkça gelirlerde meydana gelen artışların istenemeyeceği belirtilmiştir.

Bu nedenle. Anayasa Mahkemesinin iptal kararından sonra 26. maddeye dayanılarak açılan rücu davalarında artışlar istenemeyeceğine göre, böyle bir ibare bulunmayan 10. maddeye dayanan rücu davalarında da gelirlerdeki artışların istenemeyeceği açıktır. HGK 19.03 2008 gün ve 2008/10-254E.-2008/266 K. sayılı kararı da bu yöndedir.

Yukarıda açıklanan ilkeler doğrultusunda, Kurumca bağlanan gelirlerin ilk peşin değerinin (ve geçici is göremezlik ödeneği miktarının) rücu edilebilecek kısmının hesaplanarak, bilirkişi raporunda belirlenen zarar tutarından indirilmesi gerekirken, yazılı şekilde fazla indirim yapılarak hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir,

O halde davacının, bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır,

SONUÇ: Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASIN** temyiz harcının istek halinde davacılara iadesine, 13/09/2012 gününde oybirliğiyle karar verildi